בס"ד "מזלא טבא וגדיא יאה" לרבי ציון סיבוני, לשמחת נישואי בתו **דיקלה בת שרה**, עב"ל החתן

פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ: תַּזְרִיעַ (שַׁבָּת הַחֹדֶשׁ) **אברהם אלברט בן מרים קנפו** כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:27

ערש"ק כו' אדר תשע"ד (28.3.14) יזכו שהזיווג יעלה יפה, ולבנין עדי עד יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:35

הַפְּטָרָה: "כה אמר" בקדושה ובטהרה וביראה אכי"ר (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְהַצָּרוּעַ...טָמֵא הוּא בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ" (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

עַל הַכָּתוּב בְּעִנְיָן הַמְּצוֹרָע, "וְהַצָּרוּעַ...**טָמֵא** הוּא בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ", מְפָרֵשׁ רש"י: "'מִחוּץ לַמַּחֲנֶה' – (מ)חוּץ לְ–ג'(=3) מַחֲנוֹת". (וְהַכַּוָּנָה הִיא עַל שָׁלֹשׁ מַחֲנוֹת: כֹּהֲנִים, לְוִיִּים, יִשְׂרָאֵל. שֶׁהֲרֵי כְּשֶׁהָיוּ כָּל יִשְׂרָאֵל חוֹנִים. בַּמֶּרְכָּז הָיָה הַמִּשְׁכָּן וּמִסְּבִיבוֹ מַחֲנֶה הַכֹּהֲנִים, מִסְּבִיבָם שֶׁל הַכֹּהֲנִים הָיָה מַחֲנֶה הַלְוִיִּים, וּמִסְּבִיבָם שֶׁל הַלְוִיִּים הָיָה מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל).

וְצָרִיךְ לְהָבִין עִנְיָן זֶה. שֶׁכֵּן, עַל מָה וְלָמָּה מִשְׁתַּלֵּחַ/מוּרְחָק הַמְּצוֹרָע מִחוּץ לְשָׁלֹשׁ מַחֲנוֹת: כֹּהֲנִים, לְוִיִּים וְיִשְׂרָאֵל? נִקְדִּים לְהָבִיא מָה שֶׁהֵבִיא הַ"פְּרִי לַצַּדִּיק" לְהגה"ק רַבִּי צָדוֹק הַכֹּהֵן זיע"א (תַּזְרִיעַ) בְּשֵׁם הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, כִּי נֶגַע צָרַעַת בָּא כְּעוֹנֶשׁ עַל הָאָדָם, עַל שֶׁלֹּא קִיֵּם מִצְוַת עֹנֶג שַׁבָּת בַּאֲכִילַת שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת, וְעַל–יְדֵי כָּךְ נֶהֱפַךְ לוֹ הָ**עֹנֶג לְנֶגַע** (אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת).

וּכְפִי שֶׁמֵּבִיא גַּם הַ"פַּרְדֵּס יוֹסֵף", בְּשֵׁם "עֵמֶק הַמֶּלֶךְ": כִּי כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ מְקַיֵּם מִצְוַת **עֹנֶג** שַׁבָּת (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה נח', יג'): "וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת **עֹנֶג**"), גּוֹרֵם לַהֲפוֹךְ אֶת הַצֵּירוּף "**עֹנֶג**" לְ–"**נֶגַע**". אֲבָל, כָּל מִי שֶׁמְּעַנֵּג אֶת הַשַּׁבָּת זוֹכֶה הוּא לַהֲפוֹךְ אֶת הַצֵּירוּף "**נֶגַע**" לַצֵּירוּף "**עֹנֶג**". לָכֵן, נִמְצָא מִכָּאן, שֶׁאִישׁ יִשְׂרָאֵל, שֶׁיֵּשׁ לוֹ נֶגַע צָרַעַת אוֹ יִסּוּרִים, הוּא מִשּׁוּם שֶׁלֹּא קִיֵּם מִצְוַת "וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת **עֹנֶג**", וְעַל–יְדֵי כָּךְ נֶהֱפַךְ לוֹ הַצֵּירוּף "**עֹנֶג**" לְ–"**נֶגַע**". וְלָכֵן, הָעֵצָה הַיְעוּצָה הִיא לְקַיֵּם עֹנֶג שַׁבָּת כָּרָאוּי, כְּדֵי לַהֲפוֹךְ אֶת הַ"**נֶגַע**" לְ–"**עֹנֶג**".

וְכֵן כָּתַב הַ"מַטֶּה מֹשֶׁה" (דִּינֵי שַׁבָּת, סִימָן תד'): "וּמִי שֶׁמְּעַנֵּג אוֹתוֹ כָּרָאוּי זוֹכֶה לְהִתְעַדֵּן בְּגָן עֵדֶן. וְזֶהוּ **עֹנֶ"ג**, רָאשֵׁי תֵּיבוֹת **עֵדֶן נָהָר גָּן**...אֲבָל מִי שֶׁאֵינוֹ מְעַנְּגוֹ, נֶהֱפָךְ **מֵעֹנֶג לְנֶגַע**, דְּאוֹתִיּוֹת זֵה כְּאוֹתִיּוֹת זֶה".

וּכְפִי שֶׁגַּם אוֹמֵר הַזֹּהַר (בְּרֵאשִׁית כו'), שֶׁשָּׁלֹשׁ הַסְּעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת הֵן כְּנֶגֶד **עֵדֶן נָהָר גָּן** – רָאשֵׁי תֵּיבוֹת **עֹנֶג**. וּמִי שֶׁאֵינוֹ אוֹכֵל ג' סְעוּדוֹת בְּשַׁבָּת – נֶהֱפָךְ לוֹ הָ**עֹנֶג** לְצֵירוּף **נֶגַע**, לֹא עָלֵינוּ.

וְזֶהוּ שֶׁכָּתַב הַ"מְּגִלָּה עֲמוּקוֹת" (לֵךְ לְךָ): "'וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶ"ג', רָאשֵׁי תֵּיבוֹת **עֵדֶן נָהָר גָּן**, שֶׁהֵם סוֹפֵי תֵּיבוֹת (**נרנ**): **נֶ**פֶשׁ **ר**וּחַ **נִ**שְׁמָה, וְהֵם סוֹד ג' סְעוּדוֹת (שַׁבָּת). נִמְצָא אִישׁ הַמְחַלֵּל שַׁבָּת מִסְתַּלְּקִין מִמֶּנּוּ...נֶפֶשׁ רוּחַ נִשְׁמָה, נִמְצָא (שֶׁגּוּפוֹ נִשְׁאָר) **חָלָל**...(וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב): 'מְ**חַלְלֶ**יהָ מוֹת יוּמָת...'".

וְיֵשׁ לְהוֹסִיף מָה שֶׁכָּתַב הטו"ר, שחז"ל תִּקְנוּ לָנוּ בְּשַׁבָּת קֹדֶשׁ **שָׁלֹשׁ** תְּפִילוֹת **שוֹנוֹת** זוֹ מִזּוֹ: בְּלֵיל שַׁבָּת(=שִׁשִּׁי בָּעֶרֶב) אָנוּ אוֹמְרִים "**אַתָּה** קִדַּשְׁתָּ אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי לִשְׁמֶךָ". לְמָחֳרַת בַּבֹּקֶר, בְּשַׁחֲרִית שֶׁל שַׁבָּת אָנוּ אוֹמְרִים "יִשְׂמַח **מֹשֶׁה** בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ". וְאִילוּ בְּמִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת אָנוּ אוֹמְרִים "**אַתָּה אֶחָד** וּשְׁמְךָ אֶחָד".

וְצָרִיךְ לְהָבִין עִנְיָן זֶה. שֶׁכֵּן, מָה רָאוּ חז"ל לְתַקֵּן לָנוּ בְּשַׁבָּת **שָׁלֹשׁ** תְּפִילוֹת **שוֹנוֹת** זוֹ מִזּוֹ?

וּמְבָאֵר השל"ה וְאוֹמֵר: שָׁלֹשׁ תְּפִילוֹת אֵלּוּ הֵן כְּנֶגֶד שָׁלֹשׁ שַׁבָּתוֹת יְסוֹדִיּוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל: תְּפִילַת לֵיל שַׁבָּת, "אַתָּה קִדַּשְׁתָּ", הִיא כְּנֶגֶד שַׁבָּת **בְּרֵאשִׁית**, וְלָכֵן מַזְכִּירִים בָּהּ אֶת הַשַּׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הַבְּרִיאָה: "אַתָּה קִדַּשְׁתָּ אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי לִשְׁמֶךָ...וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם".

תְּפִילַת שַׁחֲרִית שֶׁל שַׁבָּת, "יִשְׂמַח מֹשֶׁה", הִיא כְּנֶגֶד מָתָן תּוֹרָה, וְלָכֵן אָנוּ אוֹמְרִים "יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ. כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לוֹ. כְּלִיל תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ. בְּעָמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל הַר סִינַי".

וְאִילוּ תְּפִילַת מִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת, "אַתָּה אֶחָד וּשְׁמְךָ אֶחָד", הִיא כְּנֶגֶד שַׁבָּת שֶׁל **עָתִיד**, שֶׁאָז נִזְכֶּה לִנְבוּאַת הַנָּבִיא (זְכַרְיָה יד', ט'): "וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד". עַל–כֵּן אָנוּ אוֹמְרִים בְּתְפִילַת הַמִּנְחָה "אַתָּה אֶחָד וּשְׁמְךָ אֶחָד וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ".

וְעַתָּה, בֹּא וּרְאֵה מָה שֶׁכָּתַב הב"ח בַּפֵּרוּשׁ עַל הַ"טּוּר" (רֵישׁ סִימָן רצא'), שֶׁהַטַּעַם שֶׁצָּרִיךְ לֶאֱכוֹל שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בְּשַׁבָּת הוּא כִּי הֵם מְכֻוָּנִים כְּנֶגֶד ג' הַשַּׁבָּתוֹת הנ"ל: "**שַׁבָּת בְּרֵאשִׁית**", "**שַׁבָּת מָתָן תּוֹרָה**", וְ"**שַׁבָּת שֶׁל עָתִיד**" (שֶׁכְּנֶגְדָּן תִּקְנוּ לָנוּ חז"ל כְּאֲמוּר ג' תְּפִילוֹת).

וְלָכֵן אָנוּ אוֹכְלִים אֶת ג' הַסְעוּדוֹת מִיָּד לְאַחַר ג' הַתְּפִילוֹת: אֶת סְעוּדָה רִאשׁוֹנָה אָנוּ אוֹכְלִים מִיָּד לְאַחַר תְּפִילַת עַרְבִית בְּלֵיל שַׁבָּת, שֶׁהִיא כְּנֶגֶד "**שַׁבָּת בְּרֵאשִׁית**". סְעוּדָה שְׁנִיָּה אָנוּ אוֹכְלִים לְאַחַר תְּפִילַת שַׁחֲרִית, שֶׁהִיא כְּנֶגֶד "**שַׁבָּת מָתָן תּוֹרָה**". וּסְעוּדָה שְׁלִישִׁית אָנוּ אוֹכְלִים לְאַחַר תְּפִילַת מִנְחָה, שֶׁהִיא כְּנֶגֶד "**שַׁבָּת שֶׁל הֶעָתִיד**" לָבוֹא.

וְיֵשׁ לְהוֹסִיף כָּאן תַּבְלִין שֶׁ–ג' שַׁבָּתוֹת אֵלּוּ מְכֻוָּנוֹת כְּנֶגֶד ג' הַקְשָׁרִים: "**קוּב"ה, אוֹרָיְתָא וְיִשְׂרָאֵל**"(=הקב"ה, הַתּוֹרָה וְיִשְׂרָאֵל). הָא כֵּיצַד? הִנֵּה, "**שַׁבָּת בְּרֵאשִׁית**" הִיא כְּנֶגֶד קוּב"ה, שֶׁשָּׁבַת מִכָּל מָה שֶׁבָּרָא בְּשִׁשָּׁה יָמִים. "**שַׁבָּת מָתָן תּוֹרָה**" הִיא כְּנֶגֶד "אוֹרָיְתָא", הִיא הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה. וְ"**שַׁבָּת שֶׁל הֶעָתִיד**" הִיא כְּנֶגֶד "יִשְׂרָאֵל", שֶׁאָז יָצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִגָּלוּת לִגְאוּלָה, וְיִהְיוּ "גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ".

וְעַתָּה, בֹּא וּרְאֵה שֶׁשָּׁלֹשׁ הַבְּחִינוֹת – "קוּב"ה, אוֹרָיְתָא וְיִשְׂרָאֵל"(=הקב"ה, הַתּוֹרָה וְיִשְׂרָאֵל) – הֵן כְּנֶגֶד שְׁלֹשֶׁת הַמַּחֲנוֹת – כֹּהֲנִים, לְוִיִּים וְיִשְׂרָאֵל.

הִנֵּה, מַחֲנֶה **הַכֹּהֲנִים** הוּא כְּנֶגֶד **הקב"ה**. שֶׁהֲרֵי הַכֹּהֲנִים הֵם שְׁלִיחָיו שֶׁל הקב"ה, כַּמְבוֹאָר בַּגְּמָרָא (יוֹמָא יט'): "הָנֵי כָּהֲנֵי, שְׁלוּחֵי דְּרַחְמָנָא נִינְהוּ"(=הַכֹּהֲנִים הֵם שְׁלוּחֵי הקב"ה), וּשְׁלוּחוֹ שֶׁל אָדָם – כְּמוֹתוֹ.

מַחֲנֶה **הַלְוִיִּים** הוּא כְּנֶגֶד "**אוֹרָיְתָא**"(=הַתּוֹרָה), כְּפִי שֶׁבֵּרֵךְ מֹשֶׁה אֶת שֵׁבֶט לֵוִי: "יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל". וְאִילוּ מַחֲנֶה **יִשְׂרָאֵל** הֵם כְּנֶגֶד "**יִשְׂרָאֵל**".

בְּדֶרֶךְ זוֹ נַעֲלֶה בַּמְּסִילָה לְבָאֵר מָה שֶׁשָּׁאַלְנוּ, מַדּוּעַ הַמְּצוֹרָע מִשְׁתַּלֵּחַ/מוּרְחָק מִ–ג'(=3) הַמַּחֲנוֹת שֶׁל כֹּהֲנִים לְוִיִּים וְיִשְׂרָאֵל? וְיֵשׁ לוֹמַר, שֶׁהֲרֵי נֶגַע צָרַעַת אוֹ יִסּוּרִים בָּאִים עַל אִישׁ יִשְׂרָאֵל עַל שֶׁפָּגַם בְּשַׁבָּת קֹדֶשׁ, עַל שֶׁלֹּא קִיֵּם מִצְוַת "וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת **עֹנֶג**", וְעַל–יְדֵי כָּךְ נֶהֱפַךְ לוֹ הַצִּירוּף "**עֹנֶג**" לְ–"**נֶגַע**".

עַל–כֵּן, אָדָם כָּזֶה, שֶׁפָּגַם בַּשַּׁבָּת, פָּגַם גַּם בַּתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה, שֶׁהֲרֵי אָמְרוּ חז"ל, שֶׁהַשַּׁבָּת שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ (זוה"ק ח"ב פ"ח). לָכֵן, נִמְצָא שֶׁפָּגַם בְּכָל הַבְּחִינוֹת גַּם יַחַד: "**קוּב"ה, אוֹרָיְתָא וְיִשְׂרָאֵל**"(=הקב"ה, הַתּוֹרָה וְיִשְׂרָאֵל) – שֶׁהֲרֵי הַתּוֹרָה הִיא "הַמְמוּצָע" הַמְחַבֵּר בֵּין הקב"ה לְבֵין יִשְׂרָאֵל בָּנָיו.

וּמֵעַתָּה, מֵאַחַר וְהַמְּצוֹרָע פָּגַם בָּ"אוֹרָיְתָא"(=הַתּוֹרָה), הִיא "הַמְמוּצָע" הַמְחַבֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, לָכֵן מְגָרְשִׁים אֶת הַמְּצוֹרָע מִכָּל שָׁלֹשׁ הַמַּחֲנוֹת – כֹּהֲנִים, לְוִיִּים וְיִשְׂרָאֵל. שֶׁכֵּן, רָאוּי הוּא הַמְּצוֹרָע שֶׁיִּשְׁתַּלֵּחַ/יְגוֹרַשׁ מִ–ג' מַחֲנוֹת, שֶׁהֲרֵי פָּגַם בַּחוּט הַמְּשׁוּלָּשׁ – "קוּב"ה, אוֹרָיְתָא וְיִשְׂרָאֵל"(=הקב"ה, הַתּוֹרָה וְיִשְׂרָאֵל).

"**נֶגַע** צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בְּאָדָם וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן"

כַּאֲשֶׁר נוֹלַד, לֹא עָלֵינוּ, יֶלֶד חָרִיג בַּמִּשְׁפָּחָה, מִלְּבַד הַדָּבָר שֶׁהַיְּסוּרִים הַגְּדוֹלִים הַבָּאִים עַל הַהוֹרִים, יֵשׁ גַּם כַּעַס וְתַרְעוֹמֶת בְּקֶרֶב הַמִּשְׁפָּחָה כֻּלָּהּ. מַדּוּעַ זֶה מָגִיעַ לָנוּ? מָה עָשִׂינוּ? הֵם שׁוֹאֲלִים, וּלְעִיתִּים אַף פּוֹלְטִים הֵם בְּלַחַשׁ: "אֵיזֶה עוֹלָם אַכְזָר...". הָאֻמְנָם הָעוֹלָם אַכְזָר?

חז"ל מְסַפְּרִים לָנוּ, שֶׁפַּעַם בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אָדָם שֶׁבִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שֶׁיְּלַמֵּד אוֹתוֹ אֶת שִׂיחַת הָעוֹפוֹת. שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, הֶחְכָּם מִכָּל הָאָדָם, שֶׁיָּדַע אֶת כָּל הַשָּׂפוֹת (וְגַם אֶת שְׂפַת הַחַיּוֹת), הֵשִׁיב לוֹ, שֶׁלֹּא כְּדַאי לוֹ לָדַעַת. אַךְ אוֹתוֹ אָדָם לֹא הִרְפָּה, עַד שֶׁהִסְכִּים הַמֶּלֶךְ לְלַמְּדוֹ אֶת שְׂפַת הָעוֹפוֹת.

וּמַמְשִׁיכִים חז"ל לְסַפֵּר, שֶׁלְּאַחַר שֶׁלָּמַד אוֹתוֹ אָדָם אֶת שְׂפַת הָעוֹפוֹת עַל בּוּרְיָה, חָזַר הָאִישׁ לְבֵיתוֹ שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב. וְהִנֵּה, יוֹם אֶחָד, בְּלֶכְתּוֹ בְּשָׂדֵהוּ, שָׁמַע שְׁנֵי עוֹפוֹת, הַמְסַפְּרִים זֶה לָזֶה, שֶׁבַּשָּׁבוּעַ הַבָּא יָמוּת כָּל עֵדֶר הַכְּבָשִׂים שֶׁלּוֹ בְּמַגֵּיפָה. מִהֵר אוֹתוֹ אָדָם לְבֵיתוֹ, וּמָכַר אֶת עֶדְרוֹ. וְאָכֵן, לְאַחַר שָׁבוּעַ מֵתוּ כָּל הַכְּבָשִׂים לָאִישׁ שֶׁקָּנָה אֶת עֶדְרוֹ.

כַּעֲבוֹר כְּמָה יָמִים שׁוּב שָׁמַע אֶת הָעוֹפוֹת מְסַפְּרִים זֶה לָזֶה שֶׁנִּגְזָר עַל בֵּיתוֹ שֶׁלּוֹ לְהִישָׂרֵף.

שׁוּב מִהֵר אוֹתוֹ אָדָם לַחֲזוֹר לְבֵיתוֹ, וּלְאַחַר מַאֲמָצִים הִצְלִיחַ לִמְכּוֹר אוֹתוֹ וְלַעֲבוֹר לְדִירָה אֲחֶרֶת. וְאָכֵן, כָּךְ הָיָה לְאַחַר שֶׁמָּכַר אֶת בֵּיתוֹ, עָלָה אוֹתוֹ בַּיִת בַּלְּהָבוֹת, וְהָיָה לְמַאֲכֹולֶת אֵשׁ. וְכָךְ נִצַּל אוֹתוֹ אִישׁ מֵהֶפְסֵד גָּדוֹל.

אוּלָם, לְאַחַר שֶׁעָבְרוּ כְּמָה יָמִים, שָׁמַע אֶת הָעוֹפוֹת מְסַפְּרוֹת, שֶׁנִּגְזְרָה עָלָיו מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם. נֶחְרַד אוֹתוֹ הָאִישׁ! וְעַתָּה מָה יַעֲשֶׂה? בַּצַּר לוֹ, חָזַר הָאִישׁ בִּבְהָלָה לִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, וְסִפֵּר לוֹ אֶת קוֹרוֹתָיו מֵאָז לָמַד אֶת שִׂיחַת הָעוֹפוֹת.

אָמַר לוֹ שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ: וְהָרֵי אָמַרְתִּי לְךָ, שֶׁלֹּא כְּדַאי שֶׁתֵּדַע וְתָבִין אֶת שִׂיחַת הָעוֹפוֹת. הִנֵּה, אִם לֹא הָיִיתָ שׁוֹמֵעַ אֶת הַשִּׂיחוֹת הַקּוֹדְמוֹת, וְהָיִיתָ מַפְסִיד אֶת עֵדֶר הַכְּבָשִׂים וְאֶת בֵּיתְךָ תּוֹךְ קַבָּלַת דִּין שָׁמַיִם בְּאַהֲבָה, וְחַזָּרָה בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל מַעֲשֶׂיךָ, הָיוּ הָעֵדֶר וְהַבַּיִת כַּפָּרָה עַל נַפְשְׁךָ (שֶׁהֲרֵי הֶעָנִי חָשׁוּב כְּמֵת).

אֲבָל עַתָּה, לְאַחַר שֶׁהֶאֱזַנְתָּ לְשִׂיחַת הָעוֹפוֹת, וְהִצְלַחְתָּ אֶת מָמוֹנְךָ מִבְּלִי לְתַקֵּן אֶת נַפְשְׁךָ, אֵין לְךָ בְּרֵירָה אֶלָּא לַעֲזוֹב אֶת הָעוֹלָם. וְכָךְ הָיָה שֶׁנִּפְטַר אוֹתוֹ אִישׁ וְהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ. מִכָּל זֶה יֵשׁ לָנוּ לִלְמוֹד שֶׁיֵּשׁ מִקְרִים שֶׁנִּגְזְרָה חֲלִילָה גְּזֵירָה קָשָׁה עַל זוּג הוֹרִים, אֶלָּא שהקב"ה, הָרַחֲמָן, הַמְרַחֵם עַל עָמּוֹ אֵינוֹ חָפֵץ בְּמוֹת הָרָשָׁע. עַל-כֵּן, הוּא יִתְבָּרַךְ מֵבִיא עַל הַהוֹרִים עוֹנֶשׁ אַחֵר, קַל יוֹתֵר, כְּדֵי לְבַטֵּל מֵעֲלֵיהֶם אֶת רוֹעַ הַגְּזֵירָה. אַבָּל, כָּל זֶה רַק בִּתְנַאי שֶׁיְּקַבְּלוּ עֲלֵיהֶם הַהוֹרִים אֶת הָעוֹנֶשׁ וְהַיִּסּוּרִים בְּאַהֲבָה, וְלֹא יִבְעָטוּ בּוֹ, חָלִילָה. וְיֵשׁ לוֹמַר, שֶׁזֹּאת הַסִּיבָּה שהקב"ה מֵבִיא לַהוֹרִים יֶלֶד חָרִיג וּבַעַל מוּם. שֶׁכֵּן, לַמְּרוֹת שֶׁהַדָּבָר מֵבִיא סֵבֶל רַב וְיִסּוּרִים עַל הַמִּשְׁפָּחָה, יָבִיא הַדָּבָר בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר לְתִיקּוּן וּלְזִיכּוּךְ נַפְשָׁם.

וְעַל-כֵּן,אִם רַק יַשְׂכִּילוּ וְיִתְבּוֹנְנוּ הַהוֹרִים, יָבִינוּ שהקב"ה הוּא אֵל רָחוּם וְחָנוּן, וְהוּא הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב, וּבְוַדַּאי שֶׁאֵין הוּא חָלִילָה מִתְאַכְזֵר עַל בְּרוּאָיו, אֶלָּא כָּל חֶפְצוֹ הוּא רַק לְמָתֵק מֵעֲלֵיהֶם אֶת רֹעַ גְּזַר הַדִּין... שַׁבָּת שָׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!

בס"ד "מזלא טבא וגדיא יאה" לרבי ציון סיבוני, לשמחת נישואי בתו דיקלה בת שרה, עב"ל החתן

פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ: תַּזְרִיעַ (שַׁבָּת הַחֹדֶשׁ) אברהם אלברט בן מרים קנפו כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:27

ערש"ק כו' אדר תשע"ד (28.3.14) יזכו שהזיווג יעלה יפה, ולבנין עדי עד יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:35

הַפְּטָרָה: "כה אמר" בקדושה ובטהרה וביראה אכי"ר (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"בַּלַּע אֲדֹנָי פַּלַּג לְשׁוֹנָם..כִּי רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם אֲנִי אֶל אֱלֹהִים אֶקְרָא וַה' יוֹשִׁיעֵנִי" (תהילים נה' י'–טז')

יָדוּעַ מָה שֶׁאָמְרוּ חז"ל, שֶׁלָּשׁוֹן הָרָע הוֹרֶגֶת שְׁלֹשָׁה: הַמְסַפֵּר לְשׁוֹן הָרָע, הַשּׁוֹמֵעַ וּמְקַבֵּל אֶת דְּבָרָיו, וְזֶה שֶׁמְּדַבְּרִים עָלָיו. וּכְפִי לְשׁוֹן הַגְּמָרָא (עֲרָכִין טו'): "לָשׁוֹן (הָרָע)...קְטִיל תְּלָתָא(=הוֹרֵג שְׁלֹשָׁה): הוֹרֶגֶת לַמְסַפְּרוֹ וְלַמְקַבְּלוֹ וְלָאוֹמְרִים עָלָיו". עַל–כֵּן, כְּדֵי לְהִישָׁמֵר מִפִּגְעֵי לָשׁוֹן הָרָע, יֵשׁ לָנוּ סְגוּלָה, וְהִיא – לִימוּד גְּמָרָא. וְזֹאת, כְּפִי שֶׁרָמַז לָנוּ דָּוִד הַמֶּלֶךְ, בְּאוֹמְרוֹ: "בַּלַּע אֲדֹנָי פַּלַּג לְשׁוֹנָם..כִּי רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם אֲנִי אֶל אֱלֹהִים אֶקְרָא וַה' יוֹשִׁיעֵנִי". הִנֵּה, בִּקְפִיצוֹת שֶׁל שָׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת מִתְקַבֶּלֶת הַמִּלָּה "גְּמָרָא". וְזֹאת, לוֹמַר לְךָ שֶׁלִּימוּד הַגְּמָרָא גּוֹרֵם לְ–"פַּלַּג לְשׁוֹנָם", מְפַלֵּג וּמְשַׁבֵּר אֶת לְשׁוֹנָם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁ"רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם" – שֶׁרָעוֹת בְּתוֹכָם/בְּקִרְבָּם, וּמְדַבְּרִים עָלֵינוּ לָשׁוֹן הָרָע. וְהָרֶמֶז בָּרוּר: הַגְּמָרָא/הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל–פֶּה, מֵגִינָה עַל לָשׁוֹן הָרָע שֶׁל הַפֶּה.

וּבְעִנְיָן זֶה שֶׁל לִימוּד הַגְּמָרָא, מָצִינוּ בְּ"אִגֶּרֶת הַטִּיּוּל" לְרַבֵּנוּ חַיִּים, אָחִיו שֶׁל הַמהר"ל מִפְּרָאג, חִידּוּשׁ גָּדוֹל, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "גְּמָרָא – נוֹטְרִיקוֹן גַּבְרִיאֵל מִיכָאֵל רְפָאֵל אוּרִיאֵל. מָגִיד, שֶׁכָּל מִי שֶׁעוֹסֵק בַּגְּמָרָא, הִנֵּה מַלְאָכֵי ה' סָבִיב לוֹ, לְשׁוֹמְרוֹ מִכָּל רָע: מִימִינוֹ מִיכָאֵל, מִשְּׂמֹאלוֹ גַּבְרִיאֵל, לְפָנָיו אוּרִיאֵל, וּמֵאַחוֹרָיו רְפָאֵל".

(כְּפִי שֶׁאָנוּ מַזְכִּירִים בִּקְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּיטָה: "בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. מִימִינִי מִיכָאֵל. וּמִשְּׂמֹאלִי גַּבְרִיאֵל, וּמִלְּפָנַי אוּרִיאֵל, וּמֵאָחוֹרַי רְפָאֵל, וְעַל רֹאשִׁי שְׁכִינַת אֵל"). וְיֵשׁ לוֹמַר, שֶׁהַבֵּיאוּר עַל–כָּךְ מְבוֹאָר בְּ"פִּרְקֵי דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר" (פֶּרֶק ד'), כִּי אַרְבָּעָה מַלְאָכִים אֵלּוּ הֵם אַרְבָּעָה מַחֲנוֹת הַשְּׁכִינָה, שֶׁמְּלַוִּים תָּמִיד אֶת הַשְּׁכִינָה.

וּכְפִי שֶׁכָּתוּב שָׁם: "ד' כִּתּוֹת שֶׁל מַלְאָכֵי הַשָּׁרֵת מְהַלְּכִין וּמְשָׁרְתִין לִפְנֵי הקב"ה. מַחֲנֶה רִאשׁוֹנָה שֶׁל יְמִינוֹ, מִיכָאֵל. מַחֲנֶה שְׁנִיָּה שֶׁל שְׂמֹאלוֹ, גַּבְרִיאֵל. מַחֲנֶה שְׁלִישִׁית מִלְּפָנָיו, אוּרִיאֵל. מַחֲנֶה רְבִיעִית שֶׁל אַחֲרָיו, רְפָאֵל. וּשְׁכִינָתוֹ בָּאֶמְצַע. וְהוּא יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא, וְכִסֵּא גָבוֹהַּ וְתָלוּי לְמַעְלָה בָּאֲוִיר. וּמַרְאֶה כְּבוֹדוֹ כְּעֵין הַחַשְׁמַל, וַעֲטֶרֶת תָּגָא בְּרֹאשׁוֹ, וְכֶתֶר שֵׁם הַמְּפוֹרָשׁ בְּמִצְחוֹ".

וְצָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁהַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה הִיא הָאוֹר שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל–פֶּה, כַּמְבוֹאָר בַּזֹּהַר הַחָדָשׁ (קִיח'): "שְׁכִינְתָּא, אוֹרַיְתָא שֶׁבְּעַל–פֶּה קָרִינָן לָהּ"(=הַשְּׁכִינָה – הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל–פֶּה קוֹרְאִים לָהּ).

וּמְבוֹאָר בַּגְּמָרָא, שֶׁאֲפִילוּ אֶחָד שֶׁיּוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה שְׁכִינָה עִמּוֹ, כְּפִי שֶׁכָּתוּב (בְּרָכוֹת ו'): "וּמִנַּיִן לְאֶחָד שֶׁיּוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, שֶׁשְּׁכִינָה עִמּוֹ? שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כ'): 'בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת שְׁמִי, אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ'".

מִכָּאן נִמְצָא, שֶׁכָּל מִי שֶׁעוֹסֵק בַּגְּמָרָא, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל–פֶּה, שְׁכִינָה עִמּוֹ. וּמִמֵּילָא גַּם אַרְבָּעַת מַחֲנוֹת הַשְּׁכִינָה, שֶׁסִּימְנָם גְּמָרָא – גַּבְרִיאֵל מִיכָאֵל רְפָאֵל אוּרִיאֵל – נִמְצָאִים עִמּוֹ, וְשׁוֹמְרִים עָלָיו שֶׁיַּצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכָיו.

לְפִי זֶה מוּבָן הֵיטֵב מָה שֶׁמְּקוּבָּל בְּיָדֵינוּ, בְּשֵׁם הגה"ק בַּעַל הַ"בְּנֵי יִשָּׂשכָר", שֶׁסְּגוּלָה גְּדוֹלָה לְקַבָּלַת הַתְּפִילָּה הִיא לִלְמוֹד גְּמָרָא לִפְנֵי הַתְּפִילָּה. שֶׁכֵּן, אַרְבָּעַת הַמַּלְאָכִים שֶׁרְמוּזִים בְּרָאשֵׁי הַתֵּיבוֹת "גְּמָרָא"(=גַּבְרִיאֵל מִיכָאֵל רְפָאֵל אוּרִיאֵל), מַעֲלִים אֶת הַתְּפִילָּה לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם, לִפְנֵי כִּסֵּא הַכָּבוֹד. וּכְפִי שֶׁכָּתַב הַ"דִּבְרֵי תוֹרָה" (ח"א, סִימָן יט'): "מְקוּבָּל בְּיָדֵינוּ, בְּשֵׁם זְקֵנֵי הגה"ק מהרצ"א זיע"א, בַּעַל הַ"בְּנֵי יִשָּׂשכָר", כִּי יִלְמְדוּ גְּמָרָא קוֹדֶם כָּל תְּפִילָּה בַּבֹּקֶר. וְעַל–יְדֵי כָּךְ יֵשׁ עֲלִיָּה לִתְפִילָּתוֹ לַמָּרוֹם, עַל–יְדֵי הַמַּלְאָכִים נוֹשְׂאֵי הַכִּסֵּא, וּמַעֲלִים תְּפִילוֹתֵינוּ – גַּבְרִיאֵל מִיכָאֵל רְפָאֵל אוּרִיאֵל – רָאשֵׁי תֵּיבוֹת גְּמָרָא". (כְּדָאי לְנָסוֹת!) (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע..."

שָׁנִינוּ בְּמִדְרָשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה טו', ו'): "אָמַר ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי: חָמֵשׁ 'תּוֹרוֹת' כְּתוּבוֹת בַּמְּצֹרָע(=חָמֵשׁ פְּעָמִים מוּזְכֶּרֶת הַמִּלָּה "תּוֹרָה" בְּהֶקְשֵׁר לַמְּצֹרָע): א. 'זֹאת תּוֹרַת נֶגַע צָרַעַת'. ב. 'זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר בּוֹ נֶגַע צָרַעַת'. ג. 'זֹאת הַתּוֹרָה לְכָל נֶגַע צָרַעַת'. ד. 'זֹאת תּוֹרַת הַצָּרַעַת'. ה. 'זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע'...לְלַמְּדְךָ, שֶׁכָּל הָאוֹמֵר לָשׁוֹן הָרָע עוֹבֵר עַל חֲמִישָׁה חוּמְשֵׁי תּוֹרָה. לְפִיכָךְ מֹשֶׁה מַזְהִיר אֶת יִשְׂרָאֵל: זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצוֹרָע".

וְהִנֵּה, בָּעָוֹן חָמוּר זֶה שֶׁל לָשׁוֹן הָרָע אוֹמֵר בַּעַל "עֵקִידַת יִצְחָק" (שַׁעַר סב'): עַל–יְדֵי הִתְבּוֹנְנוּת בְּכָל אֶחָד מֵחֲמִשָּׁה

חוּמְשֵׁי הַתּוֹרָה נוּכָל לִלְמוֹד מֵהֶם מוּסָר הֶשְׂכֵּל: בַּסֵּפֶר "בְּרֵאשִׁית" מְבוֹאָר, שֶׁהַנָּחָשׁ הַקַּדְמוֹנִי דִּבֵּר **לְשׁוֹן הָרָע** עַל מַלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם, הקב"ה, בְּאוֹמְרוֹ (בראשית ג', ה'): "כִּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וְהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע", וְעַל–יְדֵי זֶה הֵבִיא מִיתָה לָעוֹלָם. וְכֵן מָצִינוּ עוֹד בְּסֵפֶר בְּרֵאשִׁית (לז', ב'): "וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת **דִּבָּתָם רָעָה** אֶל אֲבִיהֶם", וְעַל–יְדֵי כָּךְ נִתְגַּלְגֵּל הַדָּבָר וְיָרְדוּ אֲבוֹתֵינוּ לְמִצְרָיִם.

בַּסֵּפֶר "שְׁמוֹת" (שמות ב' יד') מָצִינוּ, שֶׁדָּתָן וַאֲבִירָם, שְׁנֵי הָעִבְרִים הַנִּיצִּים שֶׁנִּתְקַל בָּהֶם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, **הִלְשִׁינוּ** עַל מֹשֶׁה לִפְנֵי פַּרְעֹה, שֶׁהוּא הָרַג אֶת הַמִּצְרִי, וְלָכֵן הָיָה צָרִיךְ מֹשֶׁה לִבְרוֹחַ לְמִדְיָן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַהֲרְגֵהוּ פַּרְעֹה.

בְּסֵפֶר "וַיִּקְרָא", בְּפַרְשָׁתֵנוּ, מָצִינוּ דִּינֵי נְגָעִים הַבָּאִים כְּעֹנֶשׁ עַל עָוֹן **לְשׁוֹן הָרָע**, וְעַל–כֵּן מַזְהִירָה הַתּוֹרָה בִּמְפוֹרָשׁ "לֹא תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּךָ". (ויקרא יט', טז'). בְּסֵפֶר "בַּמִּדְבָּר" מְסַפֶּרֶת הַתּוֹרָה עַל מִרְיָם, שֶׁדִּבְּרָה **לְשׁוֹן הָרָע** עַל מֹשֶׁה אָחִיהָ, וְנֶעֱנְשָׁה עַל–כָּךְ **בְּצָרַעַת**. וְכֵן גַּם בְּעִנְיָן הַמְּרַגְּלִים, שֶׁדִּבְּרוּ **לְשׁוֹן הָרָע** עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וּבְסֵפֶר "דְּבָרִים" הוֹכִיחַ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל (דברים א', א'): "בֵּין פָּארָן וּבֵין תֹּפֶל", וּפֵרֵשׁ תַּרְגּוּם אוּנְקְלוֹס: "דְּאִתְפָּלוּ עַל מִנָּא"(=שֶׁדִּבְּרוּ יִשְׂרָאֵל **לְשׁוֹן הָרָע** עַל הַמָּן). וְעוֹד מַזְהִיר מֹשֶׁה אֶת עַמּוֹ: "זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם (שֶׁדִּבְּרָה **לְשׁוֹן הָרָע** בְּמֹשֶׁה), בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם". (כד', ט').

וְלָכֵן, אוֹמֵר "בַּעַל הָעֵקֵידָה", "שֶׁהַמָּטָה אוֹזְנוֹ לִשְׁמוֹעַ (וּלְהִיזָּהֵר בְּ)אֵלּוּ הָעִנְיָנִים (שֶׁהֵבֵאנוּ עַל **לְשׁוֹן הָרָע**)...אֲשֶׁר בְּאֵלּוּ **הַחוּמָשִׁים**, הוּא מְקַיֵּם אֶת **חֲמִשָּׁתָן**. וַאֲשֶׁר לֹא שָׁת לִבּוֹ אֶל דִּבְרֵיהֶם, הוּא **עוֹבֵר** עַל כֻּלָּם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי, שֶׁהַמּוֹצִיא **שֵׁם רָע עוֹבֵר** עַל **חֲמִישָׁה חוּמְשֵׁי תּוֹרָה**".

"וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית"

אוֹמְרִים חז"ל (יומא פה'): "עֲבֵירוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ – אֵין יוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרוֹ". וְאִם אָדָם לֹא פִּיֵּס אֶת חֲבֵרוֹ, הוּא יִצְטָרֵךְ חָלִילָה לָבוֹא בְּגִלְגּוּל פַּעַם נוֹסֶפֶת, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לְפַיֵּס אֶת חֲבֵרוֹ וּלְבַקֵּשׁ אֶת מְחִילָתוֹ. וְזֶהוּ שֶׁאוֹמֵר הַכָּתוּב: "וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם **הַשְּׁבִיעִי**" – יוֹם הַשְּׁבִיעִי רוֹמֵז **לְשִׁבְעִים** שְׁנוֹת הָאָדָם. (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בִּתְהִילִּים: "יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם **שִׁבְעִים** שָׁנָה"). וְאִם הַכֹּהֵן רוֹאֶה שֶׁגַּם בְּסוֹף יְמֵי הָאָדָם "**הַנֶּגַע** עָמַד בְּעֵינָיו לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר" – שֶׁלֹּא בִּקֵּשׁ סְלִיחָה מֵחֲבֵרוֹ עַל שֶׁדִּבֵּר עָלָיו **לְשׁוֹן הָרָע**, (וְיָדוּעַ כִּי **הַנְּגָעִים** בָּאִים עַל **לְשׁוֹן הָרָע**), אָזַי "וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן **שִׁבְעַת** יָמִים שֵׁנִית" – יִצְטָרֵךְ הָאָדָם לָבוֹא פַּעַם שְׁנִיָּה לָעוֹלָם, וְלִהְיוֹת כָּאן שׁוּב **שִׁבְעִים** שָׁנָה.

"וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ"

מְסוּפָּר עַל האדמו"ר מבלאז'וב זצ"ל, שֶׁסִּפֵּר מִקְרֶה מְזַעֲזֵעַ, שֶׁהוּא הָיָה עֵד לוֹ בְּגִיא הַהֲרִיגָה, בִּימֵי הַשּׁוֹאָה הָאֲיוּמָה. הָיָה זֶה כַּאֲשֶׁר הוּטְלָה עַל האדמו"ר עֲבוֹדַת פָּרֶךְ בְּנִיסּוּר עֵצִים, כְּשֶׁבְּסָמוּךְ נִטְבְּחוּ מִידֵי יוֹם אַלְפֵי יְהוּדִים. יוֹם אֶחָד נוֹדַע, כִּי הַצּוֹרְרִים קָבְעוּ מִסְפַּר שָׁעוֹת לִרְצִיחָה אַכְזָרִית של אַלְפֵי תִּינוֹקוֹת. קוֹל זְעָקוֹת הַתִּינוֹקוֹת שֶׁהוּשְׁלְכוּ אֶל הַכִּבְשָׁן, וּזְעָקוֹת אִמָּהוֹתֵיהֶם עָלָה עַד לַשָּׁמַיִם, אַךְ הָרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים הִמְשִׁיכוּ בִּמְלָאכְתָּם בְּאַדִישׁוּת וּבְלַעַג מָר.

וְהִנֵּה, תּוֹךְ כְּדֵי עֲבוֹדָתוֹ, פָּנְתָה אֶל האדמו"ר אִשָּׁה אַחַת, שֶׁאָחֲזָה בְּיָדָהּ חֲבִילָה קְטָנָה, וּבִקְשָׁה מִמֶּנּוּ סָכִּין. האדמו"ר שָׂם לֵב כִּי הָאִשָּׁה אוֹחֶזֶת בְּיָדָהּ תִּינוֹק בּוֹכֶה, הֶעָטוּף בְּבֶד, וְהֵבִין כִּי מִן הַסְּתָם רוֹצָה הָאִשָּׁה לְאַבֵּד אֶת עַצְמָהּ לָדַעַת, יַחַד עִם בְּנָהּ הָרַךְ. האדמו"ר חָשַׁשׁ לְהַפְסִיק אֶת הָעֲבוֹדָה, מֵחֲשָׁשׁ שֶׁיִּפְגְּעוּ בּוֹ הָרְשָׁעִים הַמַּשְׁגִּיחִים עָלָיו, אַךְ תּוֹךְ כְּדֵי עֲבוֹדָתוֹ, הֵחֵל לְדַבֵּר עַל לִבָּהּ של הָאִשָּׁה, שלא תַּעֲשֶׂה אֶת אֲשֶׁר הִיא זוֹמֶמֶת. "דְּעִי לָךְ" – אָמַר לָהּ – "יֵשׁ בּוֹרֵא לָעוֹלָם, הָרוֹאֶה הַכֹּל, וְאֲפִילוּ חֶרֶב חַדָּה מוּנַחַת עַל צַוָּארוֹ של הָאָדָם – אָסוּר לוֹ לְהִתְיָאֵשׁ. וְאִם בֶּאֱמֶת, חָלִילָה, נִגְזְרָה עָלֵינוּ הַגְּזֵירָה, הָרֵי כֻּלָּנוּ נִשְׂרָף בְּכִבְשָׁן הָאֵשׁ, וּצְרִיכִים אָנוּ לְקַבֵּל דִּין שָׁמַיִם זֶה בְּאַהֲבָה, וּלֹא לַחֲבוֹל בְּעַצְמֵנוּ חָלִילָה". אִישׁ הַגֶּסְטָפּוֹ שֶׁשָּׁמַע אֶת קוֹלוֹ של האדמו"ר, פָּנָה אֵלָיו בְּגַסּוּת, אָחַז בִּגְרוֹנוֹ, וְשָׁאַל אוֹתוֹ מָה אָמְרָה לוֹ הָאִשָּׁה. האדמו"ר הֵשִׁיב לוֹ כִּי הָאִשָּׁה בִּקְשָׁה מִמֶּנּוּ סָכִּין, וְשֶׁהוּא הִסְבִּיר לָהּ שֶׁאֵין צֹרֶךְ, כִּי מִמֵּילָא יַשְׁלִיכוּ אֶת כָּל הַיְּהוּדִים אֶל הַכִּבְשָׁן. הָרוֹצֵחַ לֹא הֶאֱמִין לְדִבְרָיו, וְשָׁאַל אֶת הָאִשָּׁה מָה רְצוֹנָהּ. וְאָכֵן הִיא הֵשִׁיבָה לוֹ שֶׁרְצוֹנָהּ בְּסָכִּין. הַנָּאצִי מִהֵר לְהוֹצִיא אֶת סָכִּינוֹ הַצְּבָאִי, וְנָתַן לָהּ, כְּשֶׁהוּא מַמְתִּין לִרְאוֹת אֶת הַ"מַּחֲזֶה" של אֵם יְהוּדִיָּה הָרוֹצַחַת אֶת בְּנָהּ. אַךְ, לְהַפְתָּעַת הַכֹּל, הֵנִיחָה הָאִשָּׁה אֶת יַלְדָּהּ עַל הָרִצְפָּה, הֵתִירָה אֶת חִיתוּלָיו, וּבֵרְכָה בְּקוֹל: "בָּרוּךְ אַתָּה ה'...אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה", וְחָתְכָה אֶת עָרְלַת בְּנָהּ הַתִּינוֹק. הָרוֹצֵחַ, שֶׁעָמַד בְּעֵינַיִם פְּעוּרוֹת, שָׁאַל אוֹתָהּ לְפֵשֶׁר מַעֲשֶׂיהָ, וְהָאִשָּׁה עָנְתָה: "הַיּוֹם יַלְדִּי בֶּן שְׁמוֹנָה יָמִים, וְהַתּוֹרָה מְצַוָּה אוֹתָנוּ לְקַיֵּם בּוֹ אֶת הַמִּילָה. בְּעוֹד זְמַן קָצָר וַדַּאי תִּרְצְחוּ אוֹתוֹ, וְרָצִיתִי לְקַיֵּם בּוֹ אֶת הַמִּצְוָה כָּל עוֹד רוּחוֹ בּוֹ". לְאַחַר מִסְפַּר שָׁעוֹת, הוּצְאוּ הָאֵם וְתִינוֹקָהּ, יַחַד עִם עוֹד אַלְפֵי אִמָּהוֹת וְתִינוֹקוֹת אֶל הַכִּבְשָׁנִים... האדמו"ר מבלאז'וב נָהַג לְסַפֵּר סִיפּוּר מְזַעֲזֵעַ זֶה פְּעָמִים רַבּוֹת, כַּאֲשֶׁר הָיָה מְכוּבָּד בְּסַנְדָּקָאוּת בְּבְרִית הַמִּילָה, כְּשֶׁעֵינָיו הָיוּ זוֹלְגוֹת דְּמָעוֹת, עַל גְּבוּרָתָהּ של אוֹתָהּ אֵם יְהוּדִיָּה בַּדֶּרֶךְ אֶל הַכִּבְשָׁנִים...

שַׁבָּת שָׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לִשְׁמוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד "מזלא טבא וגדיא יאה" לרבי ציון סיבוני, לשמחת נישואי בתו **דיקלה בת שרה**, עב"ל החתן

פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ: תַּזְרִיעַ (שַׁבָּת הַחֹדֶשׁ) **אברהם אלברט בן מרים קנפו** כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:27

ערש"ק כו' אדר תשע"ד (28.3.14) יזכו שהזיווג יעלה יפה, ולבנין עדי עד יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:35

הַפְּטָרָה: "כה אמר" בקדושה ובטהרה וביראה אכי"ר (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב? נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה"

עַל קְדוּשַׁת הַדִּיבּוּר מָצִינוּ מַאֲמָר נִפְלָא בַּגְּמָרָא (עֲרָכִין טו'): "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסֵי בֶּן זִמְרָא: מָאי דִּכְתִיב (תְּהִילִּים קכ') 'מַה יִּתֵּן לְךָ וּמַה יוֹסִיף לְךָ **לְשׁוֹן** רְמִיָּה'? אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא **לַלָּשׁוֹן**: כָּל אֵיבָרַיו שֶׁל אָדָם זְקוּפִין, וְאַתָּה מוּטָל(=שׁוֹכֵב). (וְכֵן) כָּל אֵיבָרַיו שֶׁל (הָ)אָדָם מִבַּחוּץ וְאַתָּה מִבִּפְנִים. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁהִקַּפְתִּי לְךָ שְׁתֵּי חוֹמוֹת: אַחַת שֶׁל עֵצֶם וְאַחַת שֶׁל בָּשָׂר"(=חוֹמָה שֶׁל עֵצֶם – הַשִּׁנַּיִם. וְחוֹמָה שֶׁל בָּשָׂר – הַשְּׂפָתַיִם).

וְצָרִיךְ לְהָבִין עִנְיָן זֶה. שֶׁכֵּן, מַדּוּעַ בָּרָא הקב"ה אֶת **הַלָּשׁוֹן** כְּשֶׁהִיא שׁוֹכֶבֶת וּמוּקֶפֶת בִּשְׁתֵּי חוֹמוֹת?

וּבֵאֵר המהר"ל בְּ"חִידּוּשֵׁי אֲגָדוֹת" (שָׁם), וְאָמַר, שֶׁעִנְיָן זֶה, שֶׁ**הַלָּשׁוֹן** שׁוֹכֶבֶת וְלֹא זְקוּפָה כִּשְׁאָר הָאֵיבָרִים, בָּאָה לְהָרְאוֹת עַל מְנוּחָה. שֶׁכֵּן, פְּעוּלַת הָעֲמִידָה וְהַזְקִיפָה מְבָטֵאת מַעֲשֶׂה אוֹ פְּעוּלָה. אוּלָם, כַּאֲשֶׁר הָאָדָם שׁוֹכֵב בִּמְקוֹמוֹ, הָרֵי הוּא מוֹרֶה שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לִפְעוֹל שוּם פְּעוּלָה, אֶלָּא לָנוּחַ. וְלָכֵן בָּרָא הקב"ה אֶת **הַלָּשׁוֹן** שֶׁתִּהְיֶה מוּטֶלֶת בְּתוֹךְ פִּי הָאָדָם, וְלֹא זְקוּפָה כִּשְׁאָר הָאֵיבָרִים – כְּדֵי לְלַמְּדֵנוּ דַּעַת, שֶׁ**הַלָּשׁוֹן** צְרִיכָה תָּמִיד לָנוּחַ בִּמְקוֹמָהּ – כְּלוֹמַר, שֶׁלֹּא לְדַבֵּר, אֶלָּא בִּמְקוֹם הַצּוֹרֶךְ.

נִמְצָאנוּ לְמֵדִים מִכָּאן יְסוֹד גָּדוֹל בְּעִנְיָן קְדוּשַׁת **הַלָּשׁוֹן**, שֶׁאַחַת מִנִּפְלָאוֹת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בִּבְרִיאַת הָאָדָם, הִיא לִבְרוֹא אֶת **הַלָּשׁוֹן** בִּשְׁלֹשָׁה מָצָבִים מְיוּחָדִים, הַמַּסְיְעִים לָאָדָם לִשְׁמוֹר עַל קְדוּשַׁת **הַלָּשׁוֹן**: מָצָב אֶחָד, שֶׁ**הַלָּשׁוֹן** שׁוֹכֶבֶת, כְּמוֹ שֶׁאוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא: "כָּל אֵבָרָיו שֶׁל אָדָם זְקוּפִין וְאַתָּה מוּטָל(=שׁוֹכֵב)". מָצָב שֵׁנִי, שֶׁ**הַלָּשׁוֹן** הִיא בִּפְנִים וְלֹא בַּחוּץ, כְּפִי שֶׁכָּתוּב: "כָּל אֵבָרָיו שֶׁל אָדָם מִבַּחוּץ וְאַתָּה מִבִּפְנִים". וּמָצָב שְׁלִישִׁי, שֶׁ**הַלָּשׁוֹן** מְסוּגֶרֶת בִּשְׁנֵי "מַנְעוּלִים" שִׁנַּיִם וּשְׂפָתַיִם, כְּפִי שֶׁכָּתוּב: "וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁהִקַּפְתִּי לְךָ שְׁתֵּי חוֹמוֹת – אַחַת שֶׁל עֵצֶם(=שִׁנַּיִם) וְאַחַת שֶׁל בָּשָׂר(=שְׂפָתַיִם)".

עַל–כֵּן, חוֹבָה עַל הָאָדָם לְהִתְבּוֹנֵן וּלְהַשְׂכִּיל, כַּמָּה חָכְמָה הִשְׁקִיעַ הקב"ה בִּבְרִיאַת **הַלָּשׁוֹן** שֶׁבְּפִיו, שֶׁתִּהְיֶה שׁוֹכֶבֶת וְלֹא זְקוּפָה, וְשֶׁתִּהְיֶה מִבִּפְנִים וְלֹא מִבַּחוּץ, וְשֶׁתִּהְיֶה סְגוּרָה וּשְׁמוּרָה מֵאֲחוֹרֵי שְׁתֵּי חוֹמוֹת שֶׁל עֵצֶם וּבָשָׂר – הַשִּׁנַּיִם וְהַשְּׂפָתַיִם, בִּבְחִינַת חוֹתָם/מַנְעוּל בְּתוֹךְ חוֹתָם. וְכָל זֹאת, כְּדֵי שֶׁיִּתְמַלֵּא הָאָדָם פַּחַד וּרְעָדָה, לִפְנֵי שֶׁהוּא מוֹצִיא אֲפִילוּ מִלָּה אַחַת מִפִּיו, וּכְדֵי שֶׁלֹּא יִפְרוֹץ בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן אֶת שְׁנֵי הַ"מַנְעוּלִים" לְדִבְרֵי **רְכִילוּת וְלָשׁוֹן הָרָע**, אֶלָּא רַק לְעֵסֶק הַתּוֹרָה וְלִמְצוֹת.

עַל–פִּי הָאָמוּר מְפָרֵשׁ הַ"כְּלִי יָקָר" (בְּרֵאשִׁית לז', כד') אֶת דִּבְרֵי הֶחָכָם מִכָּל אָדָם (קֹהֶלֶת י', ח'): "וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשָּׁכֶנּוּ נָחָשׁ". שֶׁהָרֵי מָצִינוּ שֶׁכַּאֲשֶׁר דִּבְּרוּ יִשְׂרָאֵל **לְשׁוֹן הָרָע** עַל הַמָּן נֶעֱנְשׁוּ בַּנְּחָשִׁים וּבַשְּׂרָפִים שֶׁנָּשְׁכוּ אוֹתָם. וְזֹאת, כְּפִי שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כא', ו'): "וַיְדַבֵּר הָעָם בֵּאלֹהִים וּבְמֹשֶׁה...וַיְשַׁלַּח ה' בָּעָם אֵת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים וַיְנַשְּׁכוּ אֶת הָעָם וַיָּמָת עַם רָב מִיִּשְׂרָאֵל". וּפֵרֵשׁ רש"י: "יָבוֹא נָחָשׁ, שֶׁלָּקָה עַל הוֹצָאַת **דִּיבָּה**, וְיִפְרָע מִמּוֹצִיא **דִּיבָּה**".

וְכַוָּנַת רש"י הַקָּדוֹשׁ הִיא עַל הַנָּחָשׁ הַקַּדְמוֹנִי, שֶׁדִּבֵּר **לְשׁוֹן הָרָע** עַל מַלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם, כַּאֲשֶׁר אָמַר לְחַוָּה (בְּרֵאשִׁית ג', ה'): "כִּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וְהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע". וְזֶהוּ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ: "וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשָּׁכֶנּוּ נָחָשׁ". דְּהַיְנוּ, הָאָדָם שֶׁפּוֹרֵץ אֶת **לְשׁוֹנוֹ** – הַמּוּקֶפֶת שְׁנֵי גְדָרִים(=הַשִּׁנַּיִם וְהַשְּׂפָתַיִם) שֶׁגָּדַר וְשָׂם לוֹ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ – וּמְדַבֵּר **לְשׁוֹן הָרָע** – הִנֵּה, מִידָּה כְּנֶגֶד מִידָּה, יָבוֹא הַנָּחָשׁ, שֶׁהָיָה הָרִאשׁוֹן שֶׁפָּרַץ אֶת גִּדְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְדִבֵּר **לְשׁוֹן הָרָע**, וְיִנְשְׁכֵהוּ. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי אַמִּי: אִשָּׁה מַזְרַעַת תְּחִלָּה – יוֹלֶדֶת זָכָר. אִישׁ מַזְרִיעַ תְּחִלָּה – יוֹלֶדֶת נְקֵבָה. שֶׁנֶּאֱמַר: 'אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר'".

הַמְקוּבָּל הָאֲלֹקִי הַקָּדוֹשׁ רַבִּי שִׁמְשׁוֹן מֵאוֹסְטְרוֹפָּאלִי זצ"ל הי"ד כּוֹתֵב בְּסִפְרוֹ "דָּן יָדִין" (אוֹת כא'), שֶׁקְּלִיפַּת **זְבוּב** הִיא קְלִיפַּת **עֲמָלֵק** (קְלִיפָּה הִיא כֹּחַ שֶׁל **טוּמְאָה**).

וְעִנְיָן זֶה רָמוּז בַּכָּתוּב (שמות יז', יד'): "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי מָחֹה אֶמְחֶה אֶת זֵכֶר **עֲמָלֵק**". וּבֵאֵר "בַּעַל הַטּוּרִים", שֶׁ"**זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי**' רָאשֵׁי תֵּיבוֹת **זְבוּב**, שֶׁרֶץ אֶחָד(=**עֲמָלֵק**), שֶׁהָיָה שׁוֹתֶה דָּמָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל **כִּזְבוּב**". וְכֵן כָּתַב "תּוֹרַת הַחִיד"א", בְּשֵׁם רַבֵּנוּ אֶפְרַיִם: "**זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי**' – (רָאשֵׁי) תֵּיבוֹת **זְבוּב**, וְהוּא מֶלֶךְ **עֲמָלֵק**".

אוּלָם, אוֹמֵר הַמְקוּבָּל רַבִּי שִׁמְשׁוֹן מֵאוֹסְטְרוֹפָּאלִי, יַעֲקֹב אָבִינוּ, שֶׁהָיָה עָמוּד הַתּוֹרָה, בִּטֵּל אֶת הַקְלִיפָּה הַזֹּאת שֶׁל **עֲמָלֵק** עַל–יְדֵי שֶׁעָסַק בַּתּוֹרָה, שֶׁנִּקְרֵאת "**טוֹב**", כְּמַאֲמָר חז"ל (ברכות ה'): "(כִּי לֶקַח **טוֹב** נָתַתִּי לָכֶם **תּוֹרָתִי** אַל תַּעֲזֹבוּ), וְאֵין **טוֹב** אֶלָּא **תּוֹרָה**". וּמֵאַחַר וְ"**טוֹב**" הוּא בְּגִמְטְרִיָּה **17**, כְּמִסְפַּר **זְבוּב**(=**17**), הֲרֵי שֶׁבְּכָךְ הוּא מְבָטְלוֹ, בִּבְחִינַת "זֶה לְעֻמַּת(=כְּנֶגֶד) זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים" (קהלת ז', יד').

וְהִנֵּה, כַּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל אֵינָם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, שֶׁנִּקְרֵאת "**טוֹב**", מִתְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם **עֲמָלֵק**, הוּא קְלִיפַּת **זְבוּב**(=**17**), בְּמִסְפַּר שָׁוֶה, לְהִילָּחֵם בָּהֶם. וְזֶהוּ שֶׁפֵּרְשׁוּ חז"ל (סנהדרין קו'): "וַיָּבֹא **עֲמָלֵק** וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִים', ('**רְפִידִים**') **שֶׁרִפּוּ** (יִשְׂרָאֵל) עַצְמָן מִדִּבְרֵי **תּוֹרָה**".

וְהִנֵּה, כָּתוּב בַּסֵּפֶר "קָרְנַיִם" (מַאֲמָר יג'), שֶׁאִישׁ יִשְׂרָאֵל, הַמְבָטֵל מִצְוַת פְּרִיָּה וְרִבְיָה, סוֹפוֹ שֶׁנִּמְסָר בִּידֵי קְלִיפַּת **זְבוּב**. וּצְרִיכִים אָנוּ לְהָבִין עִנְיָן זֶה. שֶׁכֵּן, וְכִי מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין קְלִיפַּת **זְבוּב** לְבֵין מִצְוַת "פְּרוּ וּרְבוּ"?

וּבֵאֵר עִנְיָן זֶה הרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן וְאָמַר, שֶׁהִנֵּה כָּתוּב בְּסוֹף פָּרָשַׁת "בְּשַׁלַּח": "וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כֵּס **יָהּ** מִלְחָמָה לַה' **בַּעֲמָלֵק** מִדֹּר דֹּר". וּפֵרֵשׁ רש"י בְּשֵׁם חז"ל, שֶׁנִּשְׁבַּע הקב"ה, שֶׁכָּל זְמַן **שֶׁעֲמָלֵק** קָיָם – אֵין הַשֵּׁם שֶׁל הקב"ה(=**י-ה-ו-ה**) שָׁלֵם. שֶׁכֵּן, הָיָה צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּתוּב: "כִּי יָד עַל כֵּס **י-ה-ו-ה**". אֶלָּא שֶׁבִּגְלַל **שֶׁעֲמָלֵק** קָיָם, אֵין הַשֵּׁם שָׁלֵם, וְחֲסֵרוֹת הָאוֹתִיּוֹת "**וה**" מִשְׁמוֹ שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ ("**יה**ו**ה**"), וְלָכֵן כָּתוּב "כִּי יָד עַל כֵּס **יָהּ**". נִמְצָא מִכָּאן, שֶׁבִּגְלַל קְלִיפַּת **עֲמָלֵק** חֲסֵרוֹת מִשֵּׁם הקב"ה אוֹתִיּוֹת '**ה**'.

וְהִנֵּה, שָׁנִינוּ בַּמִּשְׁנָה (יבמות סא'): "לֹא יִבָּטֵל אָדָם מִפְּרִיָּה וְרִבְיָה, אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ לוֹ בָנִים. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שְׁנֵי זְכָרִים. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים: זָכָר וּנְקֵבָה. שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ה'): 'זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם'". וְנִפְסַק לַהֲלָכָה כְּבֵית הִלֵּל, כְּפִי שֶׁמּוּבָא בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (אה"ע סימן א' ס"ה): "כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם זָכָר וּנְקֵבָה – קִיֵּם מִצְוַת פְּרִיָּה וְרִבְיָה".

וּמְבוֹאָר בְּלִיקּוּטֵי ש"ס לְהאריז"ל (יבמות סא'), שֶׁהַטַּעַם לְכָךְ שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְהָבִיא זָכָר וּנְקֵבָה לָעוֹלָם הוּא מִכֵּיוָן שֶׁאָז נִשְׁלָם שֵׁם הוי"ה(=**י-ה-ו-ה**) בָּרוּךְ הוּא.

וּכְפִי לְשׁוֹנוֹ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל האריז"ל: "הִנֵּה, הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ רוֹמְזִים לַשֵּׁם **יה** (אִ**יש** אִשָּׁ**ה**). וּכְשֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּן הוּא **ו**', וּכְשֶׁיֵּשׁ לוֹ בַּת הִיא **ה**', וְהֲרֵי **הוי"ה** שָׁלֵם(=**י-ה-ו-ה**). וְעַל–כֵּן חָיָב אָדָם לְהִסְתָּכֵּל וּלְהִשְׁתַּדֵּל שֶׁיִּהְיֶה לוֹ בֵּן וּבַת, כְּמוֹ בֵּית הִלֵּל". (מְקוֹר הַדָּבָר הוּא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, שָׁם כָּתוּב ("צו" דף לד'): "וקרבן דְּאַתְוָן אינון י' בָּאִי**ש**, ה' בָּאִשָּׁ**ה**, **ו**' בַּבֵּן חָתָן, **ה**' בַּכָּלָה"). מִכָּל זֶה נִמְצֵאנוּ לְמֵדִים, שֶׁכָּל הַמְקַיֵּם מִצְוַת "פְּרוּ וּרְבוּ" בְּבֵן וּבַת, הֲרֵי הוּא זוֹכֶה לְיַחֵד אֶת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֵׁם הוי"ה(=**י-ה-ו-ה**) בָּרוּךְ הוּא.

וּמֵעַתָּה מְבוֹאָר הֵיטֵב, מַדּוּעַ דַּוְקָא מִי שֶׁמְּקַיֵּם מִצְוַת פְּרוּ וּרְבוּ זוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת קְלִיפַּת **זְבוּב**. שֶׁכֵּן, כָּל עוֹד קְלִיפַּת **זְבוּב**, שֶׁהוּא **עֲמָלֵק**, קָיָם, אֵין הַשֵּׁם שָׁלֵם, וְחֲסֵרוֹת הָאוֹתִיּוֹת "**וה**" מִשְׁמוֹ שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ ("**יה**ו**ה**"), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כִּי יָד עַל כֵּס **יָהּ**". אוּלָם, כָּל הַמְקַיֵּם מִצְוַת "פְּרוּ וּרְבוּ", הִנֵּה הוּא מַשְׁלִים וּמְיַחֵד אֶת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הוי"ה(=**י-ה-ו-ה**): **י**' אֵצֶל הָאִישׁ, **ה**' רִאשׁוֹנָה אֵצֶל הָאִשָּׁה, **ו**' אֵצֶל הַבֵּן, וְ–**ה**' אַחְרוֹנָה אֵצֶל הַבַּת – וְעַל–יְדֵי כָּךְ זוֹכֶה הוּא לְבַטֵּל אֶת קְלִיפַּת **זְבוּב**. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"לְעוֹלָם יְסַפֵּר אָדָם בְּלָשׁוֹן נְקֵיָּה..." (תלמוד בבלי ג' א')

מַעֲשֶׂה בְּרַבִּי צְבִי הִירְשׁ אוֹיְרְבָּךְ, רַבָּהּ של קְהִילַת קוֹנִין, שֶׁנָּפַל לְמִשְׁכָּב וְהָיָה מְרוּתָּק לְמִיטָּתוֹ כָּמָה וְכָמָה יָמִים. לְבָסוֹף הִזְמִינוּ בְּנֵי בֵיתוֹ רוֹפֵא מוּמְחֶה, וְהָלָה מִהֵר לָבוֹא לְבֵית הָרַב, וְהֵחֵל בּוֹדֵק אֶת הַחוֹלֶה, כְּדֶרֶךְ הָרוֹפְאִים. לְאַחַר שֶׁהָרוֹפֵא הֶאֱזִין לִנְשִׁימַת הַחוֹלֶה מִצַּד הֶחָזֶה וְהַגָּב, רָכַן לְעֵבֶר פָּנָיו וְאָמַר: רַבִּי, פְּתַח פִּיךָ וְהַרְאֶה לִי אֶת לְשׁוֹנְךָ! עָשָׂה הָרַב כְּמִצְוַת הָרוֹפֵא, וּמִיָּד הֵעִיר בְּסֵבֶר פָּנִים רְצִינִיּוֹת: עָלֶיךָ לָדַעַת, רַבִּי, שֶׁלְּשׁוֹנְךָ אֵינָהּ נְקִיָּה. זֹאת אַתָּה מְגַלֶּה לִי הַיּוֹם?! – נֶאֱנַח רַבִּי צְבִי הִירְשׁ מִכָּל הַלֵּב – הֵן יָדַעְתִּי זֹאת מִשִּׁכְבָר הַיָּמִים, וְעַל–כָּךְ אָנִי מֵיצֵר בְּכָל יוֹם וָיוֹם! וּבְשָׁעָה שֶׁהָרוֹפֵא סָגַר אֶת תִּיק הַמַּכְשִׁירִים שֶׁלּוֹ, וְהֵחֵל רוֹשֵׁם תְּרוּפוֹת לַחוֹלֶה, קָרָא רַבִּי צְבִי הִירְשׁ בְּשִׁיבְרוֹן–לֵב: בָּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הֵיכָן תִּמְצָא בִּזְמַן הַזֶּה אָדָם שֶׁהוּא בַּעַל לָשׁוֹן נְקִיָּה?!

שַׁבָּת שָׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לִשְׁמוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד "מזלא טבא וגדיא יאה" לרבי ציון סיבוני, לשמחת נישואי בתו דיקלה בת שרה, עב"ל החתן

פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ: תַּזְרִיעַ (שַׁבָּת הַחֹדֶשׁ) אברהם אלברט בן מרים קנפו כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:27

ערש"ק כו' אדר תשע"ד (28.3.14) יזכו שהזיווג יעלה יפה, ולבנין עדי עד יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:35

הַפְּטָרָה: "כה אמר" בקדושה ובטהרה וביראה אכי"ר (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ" (יב' ב')

מוּבָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל עֹז לַעֲשׂוֹת אֶת סְעוּדַת הַמִּילָה. וְאֲפִילוּ אִם יֵשׁ לוֹ מְנִיעִים וְעִיכּוּבִים רַבִּים, צָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמִּכְשׁוֹלִים. שֶׁכֵּן, עִיקַּר הַהִשְׁתַּדְּלוּת שֶׁל הַיֵּצֶר הָרָע הוּא שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ סְעוּדַת מִילָה, כְּמוֹ שֶׁמְּרוּמָז בִּשְׁמוֹ שֶׁל הַיֵּצֶר הָרָע, "סמאל", רָאשֵׁי תֵּיבוֹת: סְעוּדַת מִצְוָה אֵין לַעֲשׂוֹת.

וּבְּעִנְיָן זֶה מְסוּפָּר עַל הַצַּדִּיק רַבִּי יִצְחָק מִבְּרְדִיצֹ'וֹב זצ"ל, הַלֹּא הוּא סַנֵּיגוֹרָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁכַּאֲשֶׁר הָיוּ מַזְמִינִים אוֹתוֹ לִבְרִית מִילָה, נָהַג לְהָשִׁיב שֶׁמּוּכָן הוּא לָבוֹא וּלְהִשְׁתַּתֵּף בַּבְּרִית, בִּתְנָאִי שֶׁיַּעֲרְכוּ סְעוּדַת מִצְוָה כָּרָאוּי. פַּעַם שָׁאַל אוֹתוֹ אַחַד מֵחֲסִידָיו לְפֵשֶׁר תְּנָאִי זֶה. הִסְבִּיר לוֹ הָרַבִּי, שֶׁמַּאֲבָקִים קָשִׁים הוּא נֶאֱבָק נֶגֶד הַשָּׂטָן, אֲשֶׁר בְּכָל עֵת מְחַפֵּשׂ דְּרָכִים לְקָטְרֵג עַל יִשְׂרָאֵל. "וְאוּלָם" – אָמַר לוֹ רַבִּי יִצְחָק מִבְּרְדִיצֹ'וֹב – "אֲנִי טוֹעֵן תָּמִיד כְּנֶגֶד הַשָּׂטָן, שֶׁכַּאֲשֶׁר אִישׁ יִשְׂרָאֵל מְקַיֵּם מִצְוָה כָּלְשֶׁהִי, הוּא עוֹשֶׂה זֹאת בְּשִׂמְחָה וּבְרָצוֹן. וְאִילוּ כַּאֲשֶׁר נִכְשָׁל יְהוּדִי בַּעֲבֵירָה, גּוֹרֵם לוֹ הַדָּבָר לְצַעַר רַב, וְלִבּוֹ נִשְׁבָּר בְּקִרְבּוֹ.

וְיֵשׁ הוֹכָחָה לְטַעֲנָתִי זוֹ. שֶׁכֵּן, מֵעוֹלָם לֹא רָאִינוּ יְהוּדִי, וְאֲפִילוּ הָגָרוּעַ בְּיוֹתֵר, שֶׁיַּעֲרוֹךְ סְעוּדָה לְרֶגֶל עֲבֵירָה שֶׁעָבַר. לְעוּמַת זֹאת, כַּאֲשֶׁר יְהוּדִי עוֹרֵךְ בְּרִית מִילָה, בָּר מִצְוָה וּשְׁאָר מִצְוֹת, אָזַי הוּא שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ, וְעוֹרֵךְ סְעוּדַת מִצְוָה. וּמִכֵּיוָן שֶׁהַשָּׂטָן יוֹדֵעַ אֶת הָאֱמֶת, הוּא מְנַסֶּה, בְּכָל כֹּחוֹ, לִמְנוֹעַ מֵהַיְּהוּדִי לַעֲרוֹךְ סְעוּדַת מִצְוָה, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה לוֹ סִיבָּה מַסְפֶּקֶת לְקָטְרֵג עַל יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן, כְּשֶׁמַּזְמִינִים אוֹתִי לְשִׂמְחַת מִצְוָה, מוּכָן אֲנִי לָבוֹא רַק בִּתְנָאִי שֶׁיַּעַרְכוּ סְעוּדַת מִצְוָה כָּרָאוּי...".

"וְהִנֵּה לֹא הָפַךְ הַנֶּגַע אֶת עֵינוֹ...טָמֵא הוּא" (יג' נה')

אוֹמְרִים חז"ל, כִּי הַמִּלִּים "עֹנֶג" וְ–"נֶגַע" מִתְחַלְּפוֹת הֵם. דְּהַיְנוּ, בַּמִּלָּה "עֹנֶג", הָאוֹת ע' הִיא בְּרֹאשׁ הַמִּלָּה, וְאִילוּ בַּמִּלָּה "נֶגַע" הָאוֹת ע' הִיא בְּסוֹף הַמִּלָּה. וְעוֹד אוֹמְרִים חז"ל: כַּאֲשֶׁר הָאָדָם חוֹטֵא, וְעוֹבֵר בְּכָךְ עַל מִצְוֹת ה' יִתְבָּרֵךְ, הָרֵי הוּא בִּבְחִינַת "נֶגַע". וְלָכֵן, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַם, צָרִיךְ הָאָדָם לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׁלֵימָה עַל כָּל חֲטָאָיו, עַד שֶׁיַּהֲפוֹךְ מִבְּחִינַת "נֶגַע" לִבְחִינַת "עֹנֶג". אַךְ אִם חָלִילָה אֵין הָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, וְנִשְׁאָר הוּא בִּבְחִינַת "נֶגַע", מֵבִיא עָלָיו הקב"ה נְגָעִים, עַד שֶׁיִּתְעוֹרֵר לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה.

עַל–כָּךְ מְרַמֵּז הַכָּתוּב: "וְהִנֵּה לֹא הָפַךְ הַנֶּגַע אֶת עֵינוֹ...טָמֵא הוּא", כְּלוֹמַר הָ"עַיִן" (הָאוֹת ע') נִשְׁאֲרָה בִּמְקוֹמָהּ(=לֹא עָבְרָה לְרֹאשׁ הַמִּלָּה), וְעַדַיִן נוֹתָר הַ"נֶגַע" כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְלֹא הִתְהַפֵּךְ הַ"נֶגַע" לְ–"עֹנֶג", וּמִכָּאן שֶׁלֹּא עָשָׂה הָאָדָם תְּשׁוּבָה עַל חֲטָאָיו, וְאִם כָּךְ "טָמֵא הוּא".

בְּאוֹתוֹ עִנְיָן כָּתוּב בַּמִּדְרָשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה טו', ד'): "כֵּיוָן שֶׁשָּׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל פָּרָשַׁת נְגָעִים, נִתְיָרְאוּ. אָמַר לָהֶם מֹשֶׁה: אַל תִּתְיָרְאוּ, אֵלּוּ (הַנְּגָעִים) לְאוּמּוֹת הָעוֹלָם, אֲבָל אַתֶּם, לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ".

וְהִתְיַגְּעוּ כָּל הַמְּפָרְשִׁים לְהָבִין אֶת תְּשׁוּבַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְיִשְׂרָאֵל: "אֵלּוּ (הַנְּגָעִים) לְאוּמּוֹת הָעוֹלָם, אֲבָל אַתֶּם, לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ"? הֲלֹא בָּרוּר לַכֹּל, שֶׁפָּרָשַׁת הַנְּגָעִים, כְּמוֹ כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ, לֹא נִתְּנָה לְאוּמּוֹת הָעוֹלָם, כִּי אִם רַק לְיִשְׂרָאֵל, וְאֵיךְ אוֹמֵר מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל: "אֵלּוּ (פָּרָשַׁת הַנְּגָעִים) לְאוּמּוֹת הָעוֹלָם"?

אוֹמֵר עַל–כָּךְ הַ"פַּרְדֵּס יוֹסֵף", בְּשֵׁם "עֵמֶק הַמֶּלֶךְ": יָדוּעַ, עַל–פִּי הַמְּבוֹאָר בְּכִתְבֵי האריז"ל, כִּי כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ מְקַיֵּם מִצְוַת עֹנֶג שַׁבָּת (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה נח', יג'): "וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג"), גּוֹרֵם לַהֲפוֹךְ אֶת הַצֵּירוּף "עֹנֶג" לְ–"נֶגַע". אֲבָל, כָּל מִי שֶׁמְּעַנֵּג אֶת הַשַּׁבָּת זוֹכֶה הוּא לַהֲפוֹךְ אֶת הַצֵּירוּף "נֶגַע" לַצֵּירוּף "עֹנֶג".

לָכֵן, נִמְצָא מִכָּאן, שֶׁאִישׁ יִשְׂרָאֵל, שֶׁיֵּשׁ לוֹ נֶגַע צָרַעַת, הוּא מִשּׁוּם שֶׁלֹּא קִיֵּם מִצְוַת "וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג", וְעַל–יְדֵי כָּךְ נֶהֱפַךְ לוֹ הַצֵּירוּף "עֹנֶג" לְ–"נֶגַע".

וְלָכֵן, הָעֵצָה הַיְּעוּצָה הִיא לְקַיֵּם עֹנֶג שַׁבָּת כָּרָאוּי, כְּדֵי לַהֲפוֹךְ אֶת הַ"נֶגַע" לְ–"עֹנֶג". וְזֶהוּ בֵּיאוּר הַמִּדְרָשׁ: "כֵּיוָן שֶׁשָּׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל פָּרָשַׁת נְגָעִים, נִתְיָרְאוּ", כִּי לֹא יָדְעוּ אֵיךְ צָרִיךְ לַהֲפוֹךְ אֶת הַצֵּירוּף "נֶגַע" לְ–"עֹנֶג". "אָמַר לָהֶם

מֹשֶׁה: אַל תִּתְיָרְאוּ, אֵלּוּ (הַנְּגָעִים) לְאוּמּוֹת הָעוֹלָם" – שֶׁאֵין לָהֶם יְכוֹלֶת לַהֲפוֹךְ **נֶגַע** לְ–**עֹנֶג**, עַל–יְדֵי עֹנֶג שַׁבָּת, כַּמְבוֹאָר בַּגְּמָרָא (סנהדרין נח׳): "גּוֹי שֶׁשָּׁבַת(=שֶׁשּׁוֹמֵר שַׁבָּת) חַיָּב מִיתָה". "אֲבָל אַתֶּם, לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמוֹחַ" – כְּלוֹמַר, אַתֶּם יִשְׂרָאֵל יְכוֹלִים לְעָנֵג אֶת הַשַּׁבָּת בְּאֲכִילָה, בִּשְׁתִיָּה וּבְשִׂמְחָה, וְעַל–יְדֵי כָּךְ, יֵהָפֵךְ לָכֶם הַצִּירוּף "**נֶגַע**" לְ–"**עֹנֶג**". (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"אָדָם כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת"

אוֹמְרִים חז"ל (יבמות סא׳), שֶׁרַק יִשְׂרָאֵל קְרוּיִים "**אָדָם**", וְלֹא הַגּוֹיִים. אִם כָּךְ, בַּכָּתוּב "**אָדָם** כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סַפַּחַת...", מִשְׁתַּמֵּעַ **שֶׁהַנְּגָעִים** בָּאִים רַק עַל יִשְׂרָאֵל, הַקְּרוּיִים "**אָדָם**", וְלֹא עַל הַגּוֹיִים. וְלִכְאוֹרָה צָרִיךְ לוֹמַר: אֵיפֹה כָּאן הַצֶּדֶק?! הֲאֻמְנָם?

הַ"חָפֵץ חַיִּים" מַמְשִׁיל עִנְיָן זֶה לִשְׁנַיִם שֶׁהָלְכוּ יַחַד בְּלֵיל חֹשֶׁךְ וְאֲפֵילָה, וּבִסְעָרָה גְּדוֹלָה. וְהִנֵּה, כַּאֲשֶׁר הִתְחִילָה סוּפַת שְׁלָגִים עַזָּה, אִבְּדוּ הֵם אֶת דַּרְכָּם. כּוֹחוֹתֵיהֶם אָפְסוּ, וְהֵם נָפְלוּ עַל הָאָרֶץ, וְהַשֶּׁלֶג הֵחֵל לִקְבּוֹר אוֹתָם, עַד שֶׁכִּמְעָט נֶעֱלְמוּ כָּלִיל מִתַּחְתָּיו. לְמַרְבֵּה הַמַּזָּל, בַּבֹּקֶר גִּלּוּ אוֹתָם עוֹבְרִים וְשָׁבִים, וּמִיָּד חִלְּצוּ אוֹתָם, וְהִבְהִילוּ אוֹתָם לְבֵית הַחוֹלִים. הָרוֹפֵא מִהֵר לִבְדּוֹק אוֹתָם, וּמִיָּד הֵחֵל מְעָסֶה אֶת הָאֶחָד, וְסוֹטֵר לוֹ עַל כָּל גּוּפוֹ.

עָמַד בַּצַּד אָדָם אֶחָד, שֶׁרָאָה אֶת מַעֲשֵׂי הָרוֹפֵא, וְהֵחֵל לִכְעוֹס וְלִצְעוֹק עָלָיו(=עַל הָרוֹפֵא): "הֲרֵי שְׁנֵי אֲנָשִׁים מוּנָחִים לְפָנֶיךָ, וּמַדּוּעַ אַתָּה 'מִתְעָלֵל' בְּאֶחָד בְּאַכְזָרִיּוּת רַבָּה, וְאִילּוּ אֶת הַשֵּׁנִי אַתָּה מוֹתִיר בִּמְנוּחָה?". עָנוּ לוֹ הַסּוֹבְבִים הָאֲחֵרִים: "שׁוֹטֶה שֶׁבַּשּׁוֹטִים, הָרוֹפֵא בָּדַק אֶת שְׁנֵיהֶם, וְרָאָה שֶׁהָאֶחָד מָצְבוֹ קָשֶׁה מְאֹד, וְקָפָא הוּא לַמָּוֶת, וְאָפְסוּ הַסִּיכּוּיִים לְהַחֲזִירוֹ לְחַיִּים, וְלָכֵן לֹא טִפֵּל בּוֹ. אַךְ אֵצֶל הַשֵּׁנִי הוּא גִּלָּה דּוֹפֶק רָפֶה(=חֲלָשׁ, נָמוּךְ), וְעָמַל בְּכָל כּוֹחוֹ כְּדֵי לְהַחֲזִירוֹ לְחַיִּים".

אוֹמֵר הַ"חָפֵץ חַיִּים", כִּי זֶהוּ הַהֶבְדֵּל בֵּין יִשְׂרָאֵל לְבֵין הָעַמִּים. הַגּוֹיִים הֵם בִּבְחִינַת קְפוּאִים כְּבָר – וְדָבָר לֹא יַחֲזִירֵם לַחַיִּים. וְלָכֵן, אֵין שׁוּם סִיבָּה לְיַסְּרָם בָּעוֹלָם הַזֶּה. אֲבָל עַם יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם, אֶלָּא שֶׁלִּפְעָמִים הוּא קוֹפֵא תַּחַת תַּאֲוֹתָיו. וְלָכֵן מְחַמֵּם אוֹתָם הקב"ה בְּעִיסּוּי וּבִיסּוּרִים, כְּדֵי לְרַפְּאָם "מִקִּפְּאוֹנָם".

"זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ"

רַבִּי יִשְׂרָאֵל מֵאִיר הַכֹּהֵן מֵרָאדִין, הַיָּדוּעַ בַּכִּינּוּי הַ"חָפֵץ חַיִּים", הִקְפִּיד כָּל יָמָיו שֶׁלֹּא לְהִיכָּשֵׁל בְּאָבָק לְשׁוֹן הָרָע. בְּכָל מָקוֹם שֶׁהָיָה מַגִּיעַ, הָיָה מֵטִיף לְשׁוֹמְעָיו עַל שְׁמִירַת הַלָּשׁוֹן, בְּלֹא פְּשָׁרוֹת וּסְיָגִים.

פַּעַם, בְּלֵיל חֹרֶף אֶחָד, חָזַר הַ"חָפֵץ חַיִּים" מִבֵּית הַמִּדְרָשׁ בְּתוֹם תְּפִילַת עַרְבִית. לְפֶתַע, נֶעֱצְרָה לְיָדוֹ עֲגָלָה דּוֹהֶרֶת, שֶׁהָיְתָה רְתוּמָה לִשְׁנֵי סוּסִים צוֹהֲלִים. אֱמֹר לִי ר' יְהוּדִי – קָרָא הָעֲגָלוֹן לְעֶבְרוֹ מִמּוֹשָׁבוֹ הָרָם – הֵיכָן גָּר כָּאן הָרַב וְהַצַּדִּיק הַגָּדוֹל, הַ"חָפֵץ חַיִּים" שליט"א?

עָנָה לוֹ הַ"חָפֵץ חַיִּים": רֵאשִׁית, דַּע לְךָ, שֶׁאֵין הַ"חָפֵץ חַיִּים" מְשַׁמֵּשׁ כְּרַב, וְשֵׁנִית, אֵין הוּא צַדִּיק גָּדוֹל כְּלָל וּכְלָל! מָה אַתָּה סָח?! – גָּעַר בּוֹ בַּעַל הָעֲגָלָה בְּקוֹל רוֹעֵם – הֵן יָדוּעַ וּמְפוּרְסָם בְּכָל קְהִילוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַ"חָפֵץ חַיִּים" הוּא גָּאוֹן גָּדוֹל וְצַדִּיק הַדּוֹר!

מָה שֶׁאוֹמְרִים הַבְּרִיּוֹת – שִׂסֵּעַ הַ"חָפֵץ חַיִּים" אֶת דִּבְרֵי הָעֲגָלוֹן – אֵינוֹ מוֹכִיחַ כְּלָל שֶׁהַדָּבָר נָכוֹן. מִסְתָּבֵר שֶׁהָעוֹלָם אֵינוֹ מַכִּיר אֶת הָאִישׁ כָּרָאוּי, וְאִילּוּ אֲנִי מַכִּירוֹ הֵיטֵב. וְיָכוֹל אֲנִי לְהַבְטִיחֲךָ, שֶׁזּוֹ הַפְּרָזָה וּגְוִזְמָה לְאֵין שִׁיעוּר..

כָּעַס הָעֲגָלוֹן עַל הַדְּבָרִים שֶׁשָּׁמַע בִּגְנוּתוֹ שֶׁל צַדִּיק וּגְאוֹן הַדּוֹר, וְלֹא נִתְקָרְרָה דַּעְתּוֹ עַד שֶׁהִפְלִיט מִפִּיו כַּמָּה קְלָלוֹת נִמְרָצוֹת לְעֵבֶר הַ"חָפֵץ חַיִּים", וּלְבָסוֹף גַּם הִצְלִיף עַל גַּבּוֹ שֶׁל הַ"חָפֵץ חַיִּים" בְּשׁוֹטוֹ הָאֲרוֹךְ, וְאַחַר–כָּךְ פָּנָה וְהִמְשִׁיךְ בִּנְסִיעָתוֹ. הַ"חָפֵץ חַיִּים" הִמְשִׁיךְ לְעֵבֶר בֵּיתוֹ, וְאוּלָם חָשׁ צַעַר רַב עַל שֶׁהֵבִיא יְהוּדִי תָּמִים לִידֵי עֲבֵירָה שֶׁלֹּא מִדַּעַת.

כַּעֲבוֹר שָׁעָה קָלָה הִגִּיעַ לְבֵיתוֹ וּמָצָא שָׁם אֶת הָעֲגָלוֹן, יוֹשֵׁב וּמְצַפֶּה לְבוֹאוֹ. כְּשֶׁהִתְבּוֹנֵן הָעֲגָלוֹן בִּפְנֵי הָאִישׁ שֶׁנִּכְנָס לַחֶדֶר, וְנוֹכַח לָדַעַת שֶׁאוֹתוֹ אָדָם שֶׁחֵרֵף וְגִדֵּף, וְאַף הִצְלִיף בּוֹ בְּשׁוֹטוֹ, הוּא הַ"חָפֵץ חַיִּים", הִתְחַלְחֵל מְאֹד וְכִמְעָט הִתְעַלֵּף. אוּלָם, הַ"חָפֵץ חַיִּים" הִרְגִּיעַ אוֹתוֹ בִּדְבָרִים רַכִּים וּמְפַיְּסִים, וּבֵין הַשְּׁאָר אָמַר לוֹ: לְאֲמִיתוֹ שֶׁל דָּבָר, מֵגִיעוֹת לִי הַקְּלָלוֹת וְהַצְּלִיפוֹת שֶׁסָּפַגְתִּי מִמְּךָ. שֶׁכֵּן, עַתָּה לָמַדְתִּי פֶּרֶק חָשׁוּב בְּדֶרֶךְ–אֶרֶץ, וְהוּא: לֹא רַק שֶׁקָּיָם אִיסּוּר חָמוּר לְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרָע עַל אֲחֵרִים, אֶלָּא גַּם אָסוּר לְאָדָם לְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרָע עַל עַצְמוֹ...

שַׁבָּת שָׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לִשְׁמוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!